

DISSERTATIO MEDICO-CHIRURGICA,
SISTENS
MELETEMATA QUÆDAM
DE
ULCERIBUS,
ET
BORACIS IN IISDEM USU.

Cujus

PARTEM ALTERAM

CONSENSU EXPERIENT. FACULT. MEDICÆ ABOËNS.

PUBLICE VENTILANDAM EXHIBENT

GABRIEL ERICUS
HAARTMAN,

M. D. PHYSICUS URB. ABOËNS. FACULT. MEDIC. ADJUNCTUS
ET ANAT. PROSECTOR.

ET RESPONDENS

GABRIEL STARCK,

Wiburgensis & Stipendiarius Seggercrantzianus.

IN AUDITORIO MAJORI DIE XIX. DECEMBERIS

ANNI MDCCCLXXXIII.

Horis ante meridiem solitis.

ABOËS,

Impressa apud Viduam Reg. Acad. Typ. J. C. FRENCKELL.

J. C. Cytraus.

*Ne inter initia quidem a questionibus deducant
esse medicinam, sed ab experimentis.* CELSUS.

dictis labore haud arduo aliquatenus repeti posse, speramus, quæ præterea, utpote inter prima Medicinæ præcepta tradita, tanquam notissima præ-supponimus; siquidem dispositiones corporum morbosas, humorumque pravas diatheses, nihil diæta tutius certiusque mutare atque emendare, omnibus jam plane evictum esse putemus: quamobrem nec mirum, cura diætæ neglecta, efficacissima quoque remediorum genera frustra omnino tam in Ulceribus quam aliis quibuscunque morbis adhiberi. Ut exemplo rem illustremus, sufficiat Ulcerum a scorbutica labे ortorum meminisse; quis enim otiosam omnino degens vitam, in lecto, calore stragulorum interdiu etiam fortis sudansque, victum vero e genere dyspepto caco-
chylo hauriens, euram Ulcerum in cruribus languidis, & humore corrupto fere stagnante plenis, a validissimis licet remediis, diæta vero eadem permanente, unquam exspectare possit?

Alterantibus supra memoratis remediis, quædam mercurialibus haud inferiora, in morbis præprimis sic dictis cutaneis a Celeberrimis artis salutaris Antistitibus commendata, adhuc addere forte liceat. Ubi ista peculiaris indolis lues, quam artis nostræ peri-
ti Elephantiseos insignarunt nomine, corpus adeo infestaverit, ut in aperta ulcera, tumores morbi hu-
jus scædi comites mutari cœperint, valde quidem du-
bia evadit spes recuperandæ valetudinis; sed neque tamen ideo usum decocti vel ex Cortice Ulmi vel ex Herba Ledi parati, plane spernendum esse, optimi eo-
E run-

rundem remediorum in desperatissimis quoque hujus generis malis observati svident effectus.

Ad externa remedia pauca quæ postea demum nobis innotuerunt præterea referre liceat. Hepar fulphuris justa aquæ quantitate solutum, externe in Ulceribus inveteratis malignis effectum præstare exoptatissimum, ex Actis Acad. Nat. Curios. docent Commentatores Lipsienses (*a*). Inter præstantissimos remediorum in hocce malorum genere commendatorum effectus, illum quoque referre debemus, quem ex usu Spongiæ externo haberi observavit Cl. VAN WY (*b*). Ex easu ab illo allato apparet, hocce remedium in Ulceribus præprimis saniosis, curam ob corrodentis faniei copiam fallentibus, vim suam salutarem exferere; cum autem vi quadam leviter stimulante agere videatur, etiam in aliis quibuscumque hujus generis malis, a fibrarum quasi languore ortis, tentari utique meretur.

SECT. III.

(*a*) Vol. XX. P. I. p. 121.

(*b*) In Handelingen van het geneeskundig Genootschap, onder de zinspreuk: Servandis civibus. Deel. I. p. 339. Cfr. Saml. auserles. abhandl. 7 B. 3 St. p. 459.

SECTIO III.

*De Boracis in Ulceribus præser-
tim usu.*

§. 18.

Cum ad specialiorem hujus Opusculi materiem Boracis nempe in Ulceribus usum tradendum, jam accedere ordo instituti jubeat, generaliora quædam de isto tale, in quantum argumento explicando, perspicuitatis & evidentiæ affundere eadem possint, paucissimis præmittere, haud alienum judicaturum B. L. speramus. Quo rectius autem Veterum de Boracis usu detecta, quæ rursus synonyma, reliquaque ad Historiam ejus generalem pertinentia, ut intelligantur cognita & familiaria supponunt, cum nostræ ætatis recte comparari possint, cuius scitis dignitas major cujusque ingenii in experiendo major cura & sagacitas omnino tribuenda est, sincere dijudicentur; ista licet a materie pertractanda prima fronte aliquanto remotiora videri possint, quam brevissime enarrare oportet.

Vario sub nomine sal nostrum *Borax* vel *Borras* antiquiore jam ævo tam Medicis quam aliarum artium cultoribus, notum fuisse, multi opinantur Medicæ artis haud parum gnari scriptores; atque cum Dioscoridis & Plinii *Chrysocolla*, nec non Avicennæ *Ca-*

*pistro aurī confundere illud videntur, eo quidem ut opinantur nomine, quod eorum æque ac Boracis hoc tempore ope aurum cum aliis conglutinare noverint Physici metallis; Amphitane Indorum idem cum Chrysocolla Græcorum fuisse testatur PLINTUS (c). Quæ autem de varietatibus Chrysocollæ differit Dioscorides (d), & quod inter illam quæ in ærariis & quæ in argentariis vel plumbariis aliisve denique generetur metallis, describit differeniam PLINTUS (e), Fallopio aliisque forte ista tanquam dubia rejiciendi, veramque inter Chrysocollam veterum nostrumque Boracem distinctionem fingendi, ansam suppeditasse, videntur. *Tincar* vel *Tincal*, prout materia Boracis cruda hodie quoque appellari solet, Arabicam, æque ac ipsa vox Boracis, quæ apud scriptores Arabicos e. g. Serapion primum occurrere dicitur, agnoscere originem omnes consentiunt; ipsum Boracis vocabulum utpote quod ab Arabum vel Mauritanorum Baurach, quo nomine nitrum ipsis designabatur, deducere voluerunt medii quidam ævi scriptores, nitro quoque proprie competere crediderunt. Corrupte quasi magis, aliis in locis Boraco, Barach, Lapidem Bore, Attinear, sal Alembrot, atque sal Agrum, appellatum fuisse Boracem, monet Cl. POTT (f); Borech vero Persarum cum nostro Borace quoad dotes convenire, suadent expe-*

(c) Hist. Mundi Nat. L. XXXVII. C. X.

(d) De Medicinali materia L. V. C. LIV.

(e) l. c. L. XXXIII. C. V.

(f) Observationum Chemicarum Coll. II. p. 55.

experimenta a Cl. MODEL cum illo sae instituta
 (g). Hæc quidem densissimis, ut sic loquar, tenebris
 oboluta sunt; sed neque id mirum videri potest, cum
 plerorumque fere simplicium nomina ab omni fere
 ævo pro libitu mutata fuerint: magis quidem admira-
 ratione dignum est, quod Boracis nostri, licet a tot
 retro seculis tam Medicis quam Physicis & Artifici-
 bus, usitatissimi, nemini innotuerit patria, & quod tot
 Peregrinatores, licet medicarum quoque rerum curio-
 si regiones istas ex quibus adserri solet, peragran-
 tes, saepè ne verbum quidem de eodem dixerint.
 Ex iis autem quæ de hac re obscure admodum & le-
 viter ex itinerariis hauriri possunt, id quidem pro cer-
 to assumere licet, quod ex India tantum orientali, per
 naves ad Hollandos & Anglos advehatur, & quod o-
 lim ex iisdem locis per mercatores Alexandriam at-
 que inde Venetas deportatum fuerit. Perinde tamen
 hoc fuerit; si modo origo ejus specialior, vel ex qua
 sumatur terra, aliqua innotescere potuerit ratione;
 sed ne liquet quidem sub qua facie primum nascatur,
 vel ex qua progignatur ut sic loquar matrice: quæ
 enim, ut veterum PLINII Dioscoridisque assertiones
 taceam, apud recentiorum nonnullos e. g. CÆSALPI-
 NUM, HERMANNUM, STAHLIUM, BERGERUM, GE-
 OFFROI, cæterosque de ea re occurrunt, valde ob-
 scura, quin plane incredibilia videntur; nec spem
 quæ aliquamdiu, in hacce re, ex industria Cl. CNOLL

(g) Abhandlung von bestandtheilen des Boracis.

nobis affulgere videbatur, tutiorem, pollicetur epicrisis Cl. THUE, examini ejusdem CNOLL subnexa.

§. 19. Tutius quidem Chemicæ analyseos ope hujusmodi dirimi posse gordios nodos, jure exspectandum videtur; quotquot autem de hac re bene mereri voluerunt, parunt omnino, tempore operaque frustra perditis, profecisse, licet ipse de eo non querantur, cuique sincere rem dijudicanti, fatendum est. Quis cui Cl. VIRORUM HOMBERGH, STAHLII, LEMERY, HENCKELII, GEOFFROI, POTTII, BRANDT, BARON aliorumque reliqua de Chemica scientia egregia merita non plane ignota fuerint, eorundem circa dotes & indolem Boracis detegendas, tam vanam exstisitifl operam, crediderit? Attamen ne quidem ad quamnam, vel Alcalinorum vel Acidorum vel Neutrorum denique pertineret classem, tuto inter illos constitit. Lites, quas de ea re, haud placide interdum, egerunt scriptores memorati, prætermittere lubet; quoniam a proposito nos nimis longe hoc duceret: sufficiat indicasse, Cel. POTTII observationes Chemicas & Actorum Academiæ scientiarum Parisiensis Tomum I & V, tanquam optimos fontes, unde hæc omnia curiosus lector haurire queat, haberi debere. Neque magis prodeisset, Auctorum de natura & ortu acidi peculiaris, Boracem constituentis, (sub alio nomine, falsis nempe sedativi HOMBERGH notissimi,) opiniones proferre varias; quare ut ea quoque ex Dissertatione Cl. WÅLIN de eodem sole edita, si cuiquam placuerit hauriantur, suafuisse satis habeo. Majore autem attentione

tione digna omnino mihi visa sunt, quæ de ejusdem
falis generatione nuperrime proposuit sagax & Cele-
bris Gallorum Chemicus LE SAGE (*b*); qui arte tan-
tum eundem fabricari, atque ex acidî Phosphorei &
Alcali sodæ p. anat. componi, contendere ausus est;
parari autem dixit ex miscela adipis porcinæ, materia-
rum quæ facile putrefescunt, & parvorum silicium, quæ
sub terra per quinque menses reposita, crystallos ex-
hibeat Boracis. Si hæc omni carerent dubio, lux in
haec re a Physicis tamdiu optatâ, ex cinere quasi tan-
dem fuscitata effulgeret, atque multa salutaris artis
dubia auferri, nec non pomœria ejus proferri, his
observatis possent.

§. 20. Usus Boracis (si eum Chrysocollam Dio-
scoridis suisse cum plerisque statuamus) non tantum
in officinis, sed etiam Pharmacopoliis ab antiquissimis
jam temporibus late omnino valuisse videtur; neque
utilitas quam veteres Medicinæ scriptores in morbis
tam internis quam externis illi tribuerunt, exigui cen-
fenda est momenti. Diocorides (*i*), qui non solum
de ejus præparandi modo & bonitate, sed etiam usu
pro more concise differit, vires illi tribuit purgandi
cicatrices, carnemque excrescentem coercendam; a-
lias quoque dicit Chrysocollam esse adstringentem,
purgantem, excalcentem, & corpus modice mor-
dendo exedentem, nec non inter ea censendam esse
medicamenta, quæ vomitiones excitant & necem in-
ferre

(*b*) Elemenſ de Mineralogie docimastique p. 22.

(*i*) l. c.

ferre" possunt. PLINIUS (*k*) usum Chrysocollæ medicinalem ad purganda vulnera, cum oleo & cera, determinat; præterea eandem per se aridam siccare & contrahere, atque in Angina Orthopneave cum melle miscendam dari, vomitiones concitare & collyriis ad cicatrices oculorum, nec non emplastris viridibus ad dolores mitigandos & cicatrices trahendas, miscerit dicit. Calidam & siccam eam appellat RHAZES. Facultatem vero admodum digerentem desiccatemque illi tribuit GALENUS, æque ad ea retulit quæ carnem liquant, non tamen fortiter mordicant; Quæ fere eadem apud AETIUM (*l*) & AVERRHOEM (*m*) inveniuntur; quibus comparatis collatisque, facile patet vires ab hisce indicatas fuisse adstringentes & digerentes. Speciatim magis AETIUS (*n*) Chrysocollam naturalem & artificiale tam per se quam idoneis eodem scopo inservientibus pharmacis admixtam, vim Ulæra maligna resiccandi & adstringendi habere, pronunciavit. Pulveribus ad antiquas nomas & ad gingivæ cruentas & carnem excrecentem deprimendam, Chrysocollam addere quoque solebat idem AETIUS. Unde judicare licet, Boracis in Ulceribus usum veteribus machaonizæ artis cultoribus haud ignotum fuisse; licet in easibus ad ejus usum in primis aptis determinandis, & modo eam applicandi designando, valde obscuri fuerint.

§. 21.

(*k*) I. c. L XXXIII. C. V.(*l*) Tetrabibl.(*m*) Simpl. C. 43.(*n*) I. c.

39

§. 21. Recentiorum Medicinæ atque Chirurgiæ
scriptorum pauci omnino de Boracis nostri in Ulceri-
bus usu differunt; plerisque alias, ad internum præ-
primis usum, vires illi tribuentibus. Ad externos u-
sus Boracem commendantes FALLOPIUS (*o*) & BAR-
THOLINUS (*p*), inter cauteria potentialia eum retu-
lerunt. Unguentis admiscendum, in Ulceribus cruris
scorbuticis, commendat SENNERTUS (*q*). In impe-
tigine faciei Borace utitur RONDELETIUS; eadem for-
te ratione, in aquis frequenter adhiberi solet cosmeti-
cis (*r*). Si vera sunt, quæ SEBITZIUS de ejus in a-
ceto macerati, ad dolorem dentium mitigandum, pro-
posuit usu, acido illi phosphoreo ea tribui posse, atque
majorem in similibus casibus spem afferre, haud ab-
surde videatur. In leucomatibus corneaæ, usum ejus
commendat Cel. THEDEN (*s*). E quibus omnibus,
vim, ex opinione plerorumque Medicorum, Boraci in-
esse detergentem, & leviter corrodentem, licet ad Ul-
cera parum applicatam, facile colligi potest. In Di-
ctionario autem Oeconomico vernacula lingua nuper
edito (*t*), specialior quidem Boracis in Ulceribus pu-
tridis obiter exponitur usus, æque ac apud LEMERY &

F

HER-

(*o*) De Cauteris C. II.

(*p*) Syntagma de Caut. C. 14.

(*q*) Pract. Med. L. 5. P. 2. C. 13.

(*r*) GEOFFROI Mat. Med. T. I. p. 15.

(*s*) Unterricht für unter-Wundärzte.

(*t*) FISCHERSTRÖMS Oecon. Diction. p. 342 citatur Nouv.
Dict. de Med. T. I. p. 386.

HERMANNUM, qui pro absumentis excrecentiis carniū fungosis, & Ulceribus folidis depurandis, eum commendant (*u*), a nemine vero doctrinam de Ulceribus peculiariter pertractante, hæc observata, invenire potuimus.

Internus, quem Boraci tribuerunt Medici recentiores, usus, non multum quidem ad ejus in Ulceribus probandam utilitatem confert; sed possunt tamen ex eo quoque rationes haud spernendæ, quæ præstantiores ab eo externe adhibito effectus aliquando sperari jubent deduci. Boracem ab omni ævo ad partum juvandum, fœtum mortuum expellendum, mensque suppressos provocandos, commendatum fuisse, notissimum est. Cum autem obstructiones istas pessimas dissolvere, atque cachochymicam in isto morbo haud mitem dispositionem corrigere atque in meliorem mutare valeat; jure efficacem ab ejus externo quoque usu opem sperare licet. Cel. POTT vires Boracis, ab admixtione acidi vitriolici, quod naturam salis tartari induceret, resolventes, colliquantes, attenuantes, diureticas, abstergentes &c. derivare quidem studet; sed opinione ejus de analysi Boracis dubia facta, vires memoratas, si Boraci tribui possint, ab alio sane fonte deducere oportet. Vires aphrodisiacæ quas SPINDLERUS & UNTZER Boraci adscriperunt, ulteriore certe egent examine, antequam inter certas admittendæ sint. Idem omnino de assertione Cl. LEMERY,

MERY, Boracis caput mortuum ad glandularum mēfenterij, lienis, uteri &c. obstrūctiones resolvendas, & ad arenulas vesicæ abstergendas, commendantis, utpote ab aliis haud confirmata, me quidem judice valet. Multo autem magis ambiguus est effectus ille adstrictorius in alvi & seminis fluxibus, nec non fluore albo simplici & virulento, Boraci a quibusdam tributus.

§. 22. Hæc jam allegata, licet vires haud contemnendas in Borace lateſcere, ut speramus, probaverunt; oblivione tamen omnia quaſi recondita fuerunt, ut ne minimum quidem cum eo tentatum sit experimentum, neque quidquam de ejus externo usu, novissimis temporibus monitum vel scriptum. Sic autem res medicæ ab omni fere tempore ſeſe habuerunt, ut veterum inventa tanquam magicæ fictiones & ridicula ſomnia ſæpe rejecta, novitates vero barbaetonorum & circumforancorum vetularumque pefſimæ, maximis ſæpius exaltatæ ſint laudibus. Primus qui, ut opinamur, Boracis de novo quaſi introduxit uſum externum, fuit Cel. Anglorum Chirurgus GOOCH (*v*), licet antea notum fuiffe teſtentur Commentatores Lipſienses (*x*); adhibet ille linctum ex Boracis drachma & Mellis uncia, in aphtis illis pefſimis, quæ in febribus malignis infaustum adeo portendunt eventum; & quidem tam felici ſuccuſu, ut intra breve tempus diſpaſuerint quaſi mechanice diſcuſſæ. Eadem fere ra-

(*v*) Cases and Practical remarks in Surgery T. II. p. 406.

(*x*) Secundæ Dec. Supplem. II. p. 607.

tione Cl. CHALMERS (*y*), Boracem ad aphtas ab acido quodam ortas detergendas & debellandas, commendat. Alii vero nonnulli, aphtas tanquam criticas respicientes efflorescentias, detergentium ejusmodi validorum usu, utpote quæ crisiñ quasi turbulent, magnopere interdieunt; cum autem exanthemata alia etiam critica olim dicta, tutius nunc impedire atque debellare didicerimus, nihil credo obstat, quo minus etiam Aphtæ, somitem pessimi alias alentes mali, quantocuyus destruantur.

§. 23. Hæc cum in Patria eodem felici eveniu in aphtis succederent experimenta, in eam Cel. SCHÜTZENHEIM, cui me tanta debere supra latus docui, opinionem incidit, validas in Borace hære-re vires antisепticas vel antiputredinosas, quoniam malum optima alias ejus generis remedia spernens, prompte adeo tolleret. Hinc ipsi quoque in mentem venit, idem in Ulceribus sordidis tentare remedium, idque eo potius, quod ista Ulcerum genera, antiputredinosa alias efficacissima plane spernere, saepius vidisset. Sordes enim, ut dicunt, quæ saepius in eo Ulcerum genere, quod malignum supra appellavimus (*z*), oriuntur, quasque facilius dignoscere quam describere potest Chirurgus, curationi Ulcerum invincibile semper objiciunt impedimentum, ita ut neque mitius malum sordi-

---

(y) An account of the Weather and Diseases of South Carolina. (Ex Biblioth. Med. Pract. Cl. MURRAY Vol. II. p. 489.)

(z) p. 19.

sordibus præsentibus curari possit, licet nec iis abster-
fis tota tamen curatio mox absoluta sit. Hisce itaque
cum illi nostro tam Medicinæ quam Chirurgiæ prin-
cipe ab ACREL communicatis, vim Boracis contra e-
jusmodi Ulcera sordida in Nofocomio Holmensi ten-
tandam esse decretum fuit; cumque mihi exoptata con-
tigerit occasio, ista experimenta observandi atque pro-
pria quasi attingendi manu, eadem, venia Nobil. Præ-
ceptorum publico submittere examini, labens decre-
vi. Casus itaque istos in Nofocomio Holmensi colle-
ctos, jam Tibi tradam B. L., paucissimis dein ex pro-
prio penu additis; patebit inde, speramus, rationem
experimenti haud incertam suisse, cum omnia optimo
successerint eventu.

§. 24. Caf. I. Hominum experimenta cum Bo-
race instituta subeuntium, prima erat Femina 30 cir-
citer annorum, innupta, habitus corporis fatis muscu-
losi, sed laxi & aliquantulum pinguis; cæterum sana
nisi forsan cacheeticam paullulum dixeris. Ulcere in
medio cruris finistri juxta musculum Tibiale ant-
icum, aliquamdiu jam laboraverat, dum illius cu-
randi gratia Nofocomium Holmense die 27 Novem-
bris 1779 petiit. Erat eo tempore malum haud leve;
ora enim ulceris dura; partes circumiacentes tumi-
dæ rubore Erysipelaceo quasi splendentes, fundus ve-
ro licet non admodum altus, sordidus tamen, parum
fundens puris illiusque faniosi, atque ex minimo fere
motu, sicut in scorbuto (licet alia ejus mali certa non
adessent signa) accidere solet, cruentus, malignitatem

ostendebant pessimam, ideoque curam præsagiebant difficillimam. Cum autem hæc symptomata antiputredinosa opus esse satis indicarent cura, laudatissimum hujus generis remediorum, pulvis nempe Corticis peruviani cum camphora ad modum Cel. GMELINI mixtus, Ulceri inspergendo, merito tentari cœpit. Nihilo autem minus, omnia usque ad 4 Dec. sub continuo hujus remedii usu, si scarificationem solum tertio post ingressum die excipias, eadem permandere; ita ut nec solida mutata, nec pus magis digestum, ut ajunt, apparuerint. Quamobrem Ungv. Basil. confilio digerendi jam adhibitum fuit; quod tamen, licet per 4 dies continuatum, nihil boni præstitit. Cum itaque Ungv. hocce mite in solida ista emortua fere nullatus agere videretur, merc. præcip. rub. illi admiscebatur, ut vi sua leni escarotica stimulum quendam adderet. Sed hæc spes erat vana, experimento licet per septimanam facto, ulcus enim hocce pertinacissimum, magis potius sordidum jam dixisses. Ob eam cauſam ad pulverem Corticis cum camphora, iterum recurrentum esse, jubebant Praeceptores æstumatissimi; licet vero per 11 dies denuo adhiberetur, frustranea tamen hæc evaserunt tentamina. Hinc jam alio modo idem adhiberi quidem pulvis cœpit; ante ejus nempe insersionem, Tinct. fœt. Pharm. Svec. Ulceri instillabatur; cum vero altero jam die pejus evaderet ulcus, mox istud sublatum fuit remedium. Nec Unguentum fuscum Fel. Wurzii, de cuius in Ulceribus jam supra monuimus usu, Unguento Basil. mixtum,

Plu-

Plumaceolæ illinitum ulcerique applicatum, meliorem
 habebat successum; malum enim in pejus mutari cœ-
 pit. Tertio Januarii cum hæc remedia nihil boni præ-
 stitissent, Liquor vitrioli ulceri immediate instillatus,
 atque plumaceola Unguentis mox dictis ebria externe
 applicata, tentamen subivere. Unguentis illis sequen-
 te die sepositis, eorum loco pulvis GMELINI ex Chinch.
 & Camph. inspersus fuit. Hoc vero etiam ablato, Li-
 quori illo solo 5 Jan. uti jubebatur Ægra, & quidem
 pluries die quolibet repetito. Octavo die ejusdem
 mensis, cum hæc remedia parum omnino profecissent,
 suspicari cœperunt Scholæ hujus Chirurgiæ Practicæ
 Administratores longe Celeberrimi, virus aliquod
 sublatere venereum, Ulceri huic somitem quasi præ-
 bens; licet nullum aliud apud Ægrotam ejus mali ad-
 esset signum, nisi quod rumor non castissimis eam fu-
 ille moribus, adferretur. Quamobrem externis re-
 mediis immutatis, Pilulæ simul ex Calomelano interne
 exhibebantur. Vi horum remediorum tam internorum
 quam externorum immutato ordine propinatorum,
 ulcus hocce, licet nunc non pejus, quod quidem jam
 præter consuetudinem erat, pertinacissime tamen re-
 sistebat; ita ut ab iis curam frustra exspectari, nullum
 superesset dubium. Cum itaque viri sagacissimi in cu-
 ratione Ulceris hujus tantopere desudassent, opportu-
 nam esse occasionem vim Boracis jam tentandi meri-
 to judicabant. Hinc Mercurii solum interno usu, mo-
 do supra dicto continuato, Plumaceola solutione Bo-
 racis tepida madida, jam primum Ulceri applicabatur.

Die

Die 14 ejusdem mensis, ad quem usque omnia in cura eadem permanebant, ulcus jam minus folidum minusque malignum apparebat; ideoque remedio huic benefico, læte insistendum esse, facile judicares. Sed etiam nunc curam præterea antivenereum mixtam subire cœpit mulier, cum jam aliæ rationes suspicio- ni faventes detectæ fuissent. Sic remedia modo enu- merata; justo nec interrupto ordine adhibita, adeo felicem præstiterunt vim atque effectum, ut quoties de novo deligaretur, toties fides pauciores, putredo mi- nor, atque vulneri recenti quasi similius apparuerit ulcus, paullo antea pessimum. Die 28 omnia itaque sic mutata erant, ut ad Consolidantia refugere tandem liceret, quo consilio Ungv. sic dictum exsiccans ap- plicari solebat. Ultimo autem ejus mensis die, cum studium quietis neglexisset Ægrota, aliosque præter- ea diætæ commisisset errores, ulcus iterum pessimi erat moris, ut nova solutionem nostram experiundi occa- sio præter spem contingenteret. Hac vice experimen- tum præstantissimi erat successus; ita ut sequente jam die fas esset vulgaribus iterum uti remediis. Hisce juxta necessitatem ad naturamque Ulceris accommo- datis, mutatisque, nec non fascia expulsiva (a) suf- fultis, die 11 Febr. adeo sana erat Mulier ut ex Noso- comio exire posset.

§. 25.

(a) Fasciam expulsivam atque postea tibialem con- strictam in hoc casu ad citiorem tutioremque curam mul- tum contulisse, hic adnotasse non inutile putavimus.

§. 25. Cas. II. Fœmina 25 circiter annorum, impuro virorum commercio addicta, Nosocomium Holmense die 23 Jan. 1780 ingressa Bubonem habebat in ingvine dextro apertum, cum Ulceribus circumiacentibus labium pudendi atque totum fere inguen occupantibus venereo cancerosis. Cæterum cum varias passa molestias, atque omnium fere cura destituta fuisset, mirum non fuit eam debilem, emaciataam, pallidamque, nec non febricula pulsu celeri parvoque fœfe manifestante, visam fuisse laborantem. Quæ omnia, antisiphilitica cum antifebrilibus haud obscure indicabant adhibenda esse remedia, præbito simul cibo nutritente ut debiles refocillarentur vires. Huic itaque obtemperantes indicationi, Laxans antiphlogisticum atque externe Plumaceolas Ungv. Basil. Merc. præcip. rubro mixto illinitas, præscripsisse, facile speramus conjectatum iri. Quibus itaque externis remediis ad sequentem diem propinatis, cum jam nullum appareret in ulcere discriminem, Pilulæ e Colomel. ut eo efficacius pessimo obviam iretur virus, simul exhiberi cœperunt. Die 25 in pejus omnia iam ruere cœperant: febris enim manifestior, cum pulsu debiliore atque celeriore, nec non cibi fastidio sitique majore, prægressis horroribus vagis, aderat haud levis; in ulcere autem fordes atque maculæ gangrenosæ, nec non solida quasi dissoluta apparere cœperant, quæ omnia magnas Egrotæ minabantur clades. Ne igitur somitem putredinis aleret Mercurius tam interne quam externe adhibitus, ab ejus usu desistere fas omnino erat;

ejus vero loco Chinchinæ ſbinas quovis die drackmas
 sumere jubebatur Ægrota, externe autem pulvis ille
 GMELINI e Cort. Peruv. & Camphora, Ulceri more
 folito infpergebatur. Cum jam ex his, per tres licet
 dies fine ulla in curandi methodo mutatione continu-
 atis, nullum appareret commodum, ulcera vero in-
 um, magnitudine palmam ſuperans, crusta obdq̄ctum
 gangrænosa pefſime fecente coaluifſent, parum omni-
 no a Corticis extero ufu exfpectandum eſſe, facile
 erat judicatu; quapropter ſolutionem Boracis tentan-
 di opportunam iterum adeffe occaſionem, feliciter ju-
 dicabatur. Plumaceola itaque hæc ſolutione madefaf-
 eta, ſicut in priore caſu, ulceri applicata, pluriesque
 quotidie denuo irrorata adhibebatur; Chinchinæ ta-
 men, ne altiores diſpositio humorum putrida ageret
 radices, interno ufu continuato. Hifce ſic peractis,
 ꝑt bujus mensis die, magnæ jam apparebant mutatio-
 nes; crusta enim illa gangrænosa quæ magnam par-
 tem cellulofæ atque muscularum ſubſacentium corru-
 perat, qua maximam partem separata, forſice abſci-
 di potuit. Cum vero haud omnes ſordes, vicinas
 corrodentes plagas, per hanc operam deletæ fuiffent,
 febrisque item, licet jam multo mitior, cibi tamen fa-
 ſtudio, siti & debilitate ſefe manifeſtaret, medendi ra-
 tionem non mutandam eſſe judicabatur. Post hæc ma-
 gis atque magis ulcus purgari & in aliud melioris in-
 dolis mutari quaſi cœpit, licet canceris more ad-
 huc circa vicinas aliquantulum ferperet partes.
 Die vero 4 ejusdem mensis omnia in sanitatem
 ver-

vergere cœperunt; sordes enim omnes abfuere, ita ut
 musculi subjacentes tanquam abluti, atque novæ car-
 nis stamina hinc & inde emergentia, respici possent.
 Quam ob causam regimine etiam externo mutato,
 Plumaceola Ungvento Basil. illinita, (Corticis tamén
 interno ob magnam debilitatem usu continuato), ad-
 hiberi cœpit. Sequentibus diebus, omnibus in cura
 immutatis, melius atque melius usque ad octavum di-
 em fieri vifum est ulcerus; melioris autem jam digestio-
 nis gratia *Styrax* liquida Ungvento Basil. admiscebatur;
 cumq[ue] in Ulceris infimo margine sordes regenerari
 quasi cœpissent, solutio Boracis modo supra dicto in
 ea iterum adhibebatur plaga. Ex hisce ad 14 usque
 continuatis remedii, saluberrimum optatissimumque
 videre licuit effectum; ulcerus enim hocce antea adeo
 malignum sordidumque, vulneri recenti optimi moris
 simile merito judicasse, nisi sinus & margines in loco
 suspecto irregulares veram ejus prodidissent indolem.
 Cumque præterea vires jam aliquantulum recuperas-
 set mulier, Chinchina sublata, ejus loco antea dictæ
 Pil. mercuriales, externa medendi ratione eadem per-
 manente, de novo propinari cœperunt. Hoc autem
 remedii genus absque magnis molestiis ultra tres diés
 ferre non potuit, quamobrem circa externam solum
 hærere medelam necesse erat. Die vero 23 cum jam
 melius sese haberet ægrota. Pilulis istis denuo uti cœ-
 pit, externe Ungvento Basil. solum applicato. Post-
 ea cura antivenerea solita, symptomatibusque accom-
 modata, Mulieri huic Libilitam quasi jam evasæ, pri-
 stinam

stinam reddidit sanitatem, ita ut Nosocomium relinqueret atque consveta negotia sine molestia die 18 Martii suscipere posset.

§. 26. Csl. III. Vir 30 circiter annorum, robusti corporis, fanique præterea habitus, laboribus haud lenibus semper assuetus, contusionem in pede sinistro acceperat adeo gravem, ut partes circa externa Tali valde quassatae, atque Musculi flexores eorumque Tendines ad ossa usque lœsi laceratique essent. Tanto afflatus malo & magna præterea pressus paupertate omniumque destitutus cura, per totam jacebat septimanam, donec tandem in Nosocomium Regium recipetur. Gravissimo omnino eo tempore vexabatur malo, vulnere scilicet in pessimum jam mutato ulcus; pessimæ enim fordes atque maculæ jam aderant gangrenosæ, ossaque præterea quedam Tarsi, facies nimirum externas ossium Calcanei, Cuboides atque Metatarsi digitæ minimæ, caries quoque infestare cœperat. Neque tamen omnis adhuc sublata erat spes; nulla enim laborabat ægrotans febre, neque ingente vexabatur dolore vel alio pravo symptomate, animoque erat hilari, nullarum impatiens molestiarum. Ut efficax hujus mali adhiberetur medela, tam interne quam externe, Cortex propinabatur Peruvianus; interne nimirum drachmam ejus unam quotidie sumebat æger, externe autem Pulvis ille GMELINI more solito ulceri inspergebatur. Nihilo autem minus, sequente jam die circa vicina latius altiusque serpere videbatur Gangraena. Guttis itaque aliquot Liquoris

ris vitrioli, ulceri, ut eo validius putredo arceretur, instillatis, Clinchinæ usus continuabatur. Tantum quidem hæc præstitit medendi ratio, ut altero die Gangræna jam subsisteret, sordes autem eadem tamen permanebant; quamobrem iisdem ulterius uti remediiis jubebatur spe nempe fore ut tempus remediorum vires adjuvaret. Hisce ad 4 usque diem eodem adhibitis modo, nihil hucusque cernebatur mutatum, excepto quod frustulæ quædam ossium cariosorum exfoliatæ demi possent, ulcerus autem eadem laborabat sordidie ita ut a remediiis jam adhibitis, curam promtam quidem exspectare non liceret. Eam itaque occasionem Boracem nostrum ulterius tentandi, haud negligendam fuisse, quisque merito judicat. Quamobrem solutione ejus, methodo supra memorata Plumeæ colæ madefactæ externe applicabantur, pluriesque quotidie easdem madefacere jubebatur ægrotans. Adeo felicem hocce remedium habebat successum, ut sequente mox die pristinum suum mutaret sordidum statum, atque purgatum quasi ablutumque, ulcerus appareret. Ne autem (ut antea interdum contigerat) malum novas ageret radices, eandem per tres usque dies continuandam esse medendi methodum, svadebant Præceptores. Nono ab ingressu die, optimum (comparative dicendo) erat ulcerus hocce ab initio adeo sordidum, tantoque ob Gangrænam incipientem periculo plenum, ut jam nonnisi vulnus recentissimum dices. Hinc a detergentibus istis jam desistendum, eorumque loco digestiva & epulotica adhibenda esse re-

media, evidens docuit indicatio. Unguentum itaque Basil. in disco nigeris atque Ungv. exsiccans vel Aqua saturnina circa horas ejus applicabantur; quae cum Escaroticis & Scarificationibus, pro ratione mali accommodatis, tamdiu adhibebantur, ut Ægrotans sanato ulcere Nosocomium relinquere posset.

§. 27. Hisce observationes paucissimas ex proprio, postquam ipse Medicinam exercere coepi, penitus sumtas, quatenus argumento proposito lucem praebere possint, addere liceat.

Cas. IV. Foemina 34 annorum innupta, fatis obesa, pallida, solidis corporis nimis laxis, atque humorum dyscrasia cacochymica a multo jam laborans tempore, consilium, ulceris in crure sinistro obvii curandi gratia, die 8 Apr. 1782 petiit. A levi contusione ante 5 jam annos ulcus hocce haud leve primam suam trahebat originem; cum autem codem sere tempore menses antea copiose fatis fluentes, neque ab eo tempore visae, cessassent, mirum videri non potest, ulcus ea ratione in multo pejus mutatum fuisse. Erat vero ulcus jam pessimæ indolis, oris nempe tumidis, callosis, disco fatis profundo, licet dimidia palma parum latius, sanie odore foetente putrido fordibusque vel fibris quasi putrefactis mixta, uideique obvelatum; quæ omnia, maluhi curatu haud leve indicabant. Quoniam autem fons mali præcipuus ab obstructione mensium jam inveterata, utpote quorum loco, ulcus hocce foeminis necessarium sisteret emissarium, merito erat

rat derivandus; eo etiam indicationem curatoriam vertendam esse credidi. Ea ratione, remedia hoc consilio usitata, adhiberi cœperunt; cucurbitulæ nempe in regione ossis sacri, atque venæ sectiones in pedibus, justo repetitæ tempore, nec non remedia interna ex emmenagogorum & roborantium classe sumta, pro ratione mali exhibebantur. Cum autem hæc, emolumento haud conspicuo, per binos jam usurpata essent menses, fonte acidulari Cuppissensi, utpote qui obstruta resolvere, viscida incidere atque ablueret, nec non relaxata roborare promptius valeret, uti jubebatur, remediis tamen antea adhibitis justo simul ordine propinatis. Externe Pulvis Chinch. ad GMELINI modum cum camphora mixtus, nec non Unguentum exsicc. alternis ulceri applicabatur vicibus; quorum ope fordes licet non destructæ, tamen nec pejores evaserunt (b). Hisce ad finem usque mensis Julii sic peractis, menses tandem, parca licet copia, apparere cœperunt, ita ut bonam prognosin ferre jam liceret, iisdemque remediis per aliquod tempus ulterius esse insistendum, merito judicaretur; quod eo quoque actum fuit effectu, ut Luna altera vice decrescente, uberioris jam fluerent menses. Sub initio autem Augusti, dum varias diætæ præscriptæ regulas transgressa esset ægrota, ulcus for-
dibus

(b) Cum alia vice Boracem in simili fere casu fordes quidem pellere, neque tamen ulcus inde curari viderim; internum hujus mali fomitem prius destruere quam externum, consultum duxi, ideoque Boracis quoque usum ad tempus magis opportunum differre placuit.

dibus fere gangrænofis obduei cœpit eo infaustioribus quod Chinchinæ vim antisepticam evanidam jam rediderent. Hanc igitur occasionem, Boracis effectum tentandi optimam meritoque amplectendam judicavi; qua propter solutionem ejus, modo antea dicto ulceri applicavi, quotidieque mutavi, nec non plurios inter deligationes de novo irrigari monui. Licet adeo proutum hac vice hand præstaret effectum solutio Boracis, ac in Nofocomio Holmensi observare mihi contigit, tamen post binas septimanas, omnes abolitæ fuere fordes, ideoque præcipua curationi ulceris objecta impedimenta fuerunt amota. Postea remedia, ad callum destruendum & carnem excrecentem corrodendam novamque inducendam usitata, ea adhibita fuere efficacia, ut in fine novembris nullum præter cicatricem superefflet ulceris vestigium. Remedia interna nec non Venæ Sectiones pro re nata repetitæ, mensium provocandorum gratia præscriptæ, continue adhibere jubeatur ægrota, donec justa copia absque dolore fluere cœpissent.

§. 28. Cas. V. Alia femina melioris fortis post levem contusionem in crure sinistro ab infantili fere usque ætate, ulcere afflita erat maligno. Erat hæc femina 30 circiter annorum, statura mediocre, gracili, habitu debili, laxo, cacochymico, dispositione Hæticæ, Hæmoptysi pluries atque doloribus Arthriticis non tamen valde atrocibus nec non scorbuto interdum vexata; præterea ventriculo quoque laboraverat debili, unde appetitus provenerat prostratus pravaque dige-

digestio. Hæc jam præcipua erat cauſa, cur fontem acidularem Cuppisensem visitare illi placeret; aliorum præterea remediorum stomachicorum consilium petiit. Eodem autem tempore vitium illud externum quoque detexit, remediaque ad idem curandum apta quæſivit. Erat vero ulcus hocce natura jam admodum maligna, ita ut vim remediorum alias præstantissimorum vanam omnino redderet. Magnitudo quidem Imperiali nunc haud major erat, licet palmam antea multo superasset, sed ora calloſa, caro excrescens, diſpositio ſcorbutica, faniſ copioſe fatis ſecreta, fordeſque pefſimæ, illud tanto pejus reddiderunt. Die 16 Jun. anni præcedentis, dum hæc omnia mihi infipeſre contingeret, in eam facile incidi opinionem, ut occaſionem hancce ſatis idoneam eſſe putarem vim Boracis tentandi. Cum autem indoles ulceris nimis adhuc eſſet ſcorbutica, iſtam ſatiuſ duxi priuſ aliquatenus mutare, quam mox putredini obviam ire; quo conſilio diaetam antiſcorbuticam, nec non remedia ejus generis præſcripſi interna, externe vero Pulverem GMELINI ſepiuſ laudatum, cujuſque in ſimili caſu efficaciam antea obſervavi, ulceri inſpersi. Per 14 dies eundem ſervavi medendi ordinem, antequam utilitas quædam inde percipi poſſet; jam vero minus cruentum apparebant, atque plagæ circumjacentes a maculis iſtiſ ſcorbuticis plurimum liberatae; peculiariſ autem iſta forditudo, cujuſ jam ſepiuſ mentionem fecimus, morofius perduravit, ita ut Chinch. per 4 ulterius dies fruſtra omnino adhiberetur. Quum itaque 4 Jul. ni-

hil ab ista medendi ratione sperandum esse, jure me-
 tuerem, eandem eo quidem mutavi modo, ut loco pul-
 veris GMELINI Boracem in aqua solutum modo su-
 pra dicto applicarem, & eum quidem tanto potius quam
 nihil obstaret quin ejus vis hæc occasione tentari me-
 reretur. Ad 9 Jul. hæc continuare, spleniis scil. quo-
 tidie mutatis, prætereaque nova solutione sæpius ir-
 roratis, necesse erat, antequam fordes destrui possent.
 Hoc autem die bona omnia aderant omnia, facies nempe
 vulneri recenti similis & caro quasi regenerata, oræque
 haud tumidæ epulotica jam adhibenda esse svadabant,
 quo consilio Ungv. e Calam. Lap. jam applicavi. Cum
 vero per 3 dies hæc adhibita fuisse methodus, pristinam
 omnino suam recuperavit ulcus indolem, ita ut haud me-
 lius illud fuisse quam primis diebus dixisses, suppuratio-
 ne quidem adeo vitiata, ut pessimæ fordes puris loco
 superficiem ulceris obtegerent; ideoque occasio ad Bo-
 racis usum iterum tentandum, haud prævisa fese ob-
 tulit. Hac autem vice diutius ac antea eandem ser-
 vare methodum necesse erat, quoniam remedio huic
 alias haud fallaci obstinatus multo nunc resisteret; pri-
 mis enim diebus ne minimum quidem inde appare-
 bat emolumentum, atque melioris eventus spes quæ
 post quartum diem exigua effulgit, cito iterum eva-
 nuit, sicque mutabili specie per ternas fere septima-
 nas ulcus hocce, pessimum omnino dicendum, Boracis
 vim quasi frustrabatur. Die vero 6 Aug. meliora ite-
 rum speranda esse videbantur, atque 8 omnes demum
 destructæ erant fordes, ita ut eodem quod supra memo-
     ravi-

ravimus Epulotico uti possem. Cum jam ultra septimanam, vulgarem ad ulcera consolidanda adhibuissem methodum, avidusque, quoniam nec melius nec pejus hoc tempore evaserat ulcus, eventum exspectarem, femina hæcce ex urbe domum sese retulit, neque abeundi consilium neque ulterioris curæ petiens, ita ut de sequentibus mihi nulla sit notitia.

§. 29. Caf. VI. Vir mediæ ætatis, ex rusticorum mercenariorum classe, robustus, assiduus & ad labores impiger, optimique corporis habitus, vulnera medium cruris dextri ex inopinato afflixit, eujus medendi gratia consilium a vetula sapiente, ut dicunt, petiit, atque illud obtinuit, ut unguentum ab ipsa compositum ex varia pinguedine, vulneri applicaret usque dum curatum esset. Illud autem unguentum natura sua facile ranceficens, tanto facilius in calore æstivo, atque in homine in laboribus indefesso, calido itaque saepius, corruptum evasisse, potiusque detrimentum quam auxilium attulisse, facile est perspectu. Cumque per mensem illud adhibuisset, adeo jam mutatum erat vulnus, ut ulcus vetustius magis quam vulnus recens referret, siveque remedium hocce (si illud eo nomine appellare licet) magis omnino nocere ipse quoque vidi, meque eo tempore per illa loca peregrinantem, ut auxilium sibi ferrem, rogavit. Ut vero eo melius hoc impetraret, mecum in urbem venit die 19 Aug. hujus anni, & quia hanc occasionem Boracem tentandi maxime idoneam judicavi, cum eodem curram quoque incipere placuit, modo saepius jam dicto,

applicato. Adeoque felicem remedium hocce habuit successum, ut post quintum diem idem rejici atque epulotica applicari possent. Post binas scarificationes adeo jam minuta erat vulneris magnitudo, ut veniam abs eundi vulnerato concedere non dubitarem, monito fo lummodo, ut aliis, excepto nostro Ungv. e. Calam. lapide, remedii minime uteretur.

§. 30. Vires Boracis detergentes & antiputredinosæ hisce, rudi licet adumbratis penicillo, quodammodo demonstratas esse arbitramur; ne autem a natura solum opitulante boni illi effectus derivari possent, experimenta cum mortuis corporibus eum in finem instituenda pauca putavi, quæ itaque afferre haud absconum, B. L. judicaturum fore speramus. Sanguinem e Vena nuper missum, pauxillo pulveris Boracis addito, in vitro clauso, calori æstatis inter gr. XVI & XXIV varianti exposui, eodemque tempore aliud vitrum eodem sanguine sed meraco plenum in eodem posui loco. Posterior ille sanguis, sequente jam die putridam spar gebat odorem atque saniem referebat purulentam, alteroque die in putrilaginem teterreme fœtentem mutatus apparebat; dum prior Borace sc. mixtus sanguis, post septimanam ne minimam quidem subiverat mutationem, nisi rubicundiorem forte factum dixeris. Atque sic usque quo siccaretur, incorruptus omnino perman fit. Id vero in primis mirum observare contigit, quod putredine jam corruptus ille sanguis Borace mixtus, tetrum illum putridum odorem amitteret fere totum, peculiarem vero, Hircosum mihi visum, spiraret, quod-

quodque ulterius dissolvi non pergeret. Experimenta cum fero separato capta, eodem fere instituebantur eventu, praeter quam quod serum meracum cruento quoque diutius incorruptum persisteret, sedimentum vero turbidum puri simile, ut Cel. PRINGLE monuit, ponere videretur; istam autem suppurationem Boraceum impedire quoque observabatur, ita ut serum post plures adhuc dies sine turbatione persisteret. Ejusdem generis experimenta cum carne quoque instituimus recente, sic procedentes ut carnem partim solutioni Boracis immitteremus, partim pulvere ejusdem obduceremus, aliamque solam aqua modo irrigatam calori exponeremus. Sequentे mox die carnes Borace salitae peculiarē spargebant odorem, pro meo sensu aliquid hircosi quasi spirantem, eundemque absque ullo putredinis signo per plures retinebant dies. Quæ sola eodem premebatur calore caro, primis diebus ut folet, sat bene sine putredine conservabatur; intra septimanam vero in putrilaginem sordibus Ulcerum valde similem, mutari visa fuit. Hæc itaque rudia lieet experimenta, vim Boracis antiputredinofam quodammodo etiam comprobare videntur. Quibus occasio fuerit opportunior, eadem accuratius repetere possunt; sufficiat mihi, si hæc meliora quasi indicare valeant.

§. 31. Quum itaque Aphtas a corruptela humorum putrida ortas, purgare quasi & abstergere valeat Borax, sordesque Ulcerum putridas ipsasque crustas gangrenosæ validissime saepe discentiat, nec non putredinem corporum mortuorum impedit, de vi ejus

antiseptica & discutiente minime dubitari posse opinamur; supereft folum, ut tandem occasiones in quibus spem optimarum virium turissime illud polliceatur fal, magis speciatim indicemus. Hac vero in re maximis premimur difficultatibus; adeo enim variat morbus in quo usum ejus indicavimus, ut ad species fixas reduci nequeat; sicut enim supra monuimus, tam multas agnoscunt Ulcera cauſſas, adeoque interdum intricatas, ut ad eandem normam eadem haud exigi possint. Effectus vero licet magis conspicui, adeo tamen impli- cati deprehenduntur, interdum maximi a cauſſa minori, interdum levissimi ab ista maxima, atque indeſ ſepiuſ explicatu ab exercitatissimo quoque Chirurgo difficultima, ut classificationis admodum incertum præbeat fundamentum. Pauca nihilominus monita proponeſ audeam. Generaliter id dicam, me non niſi contra putredinem ut ſic dicam externam Boracis vim tuto valere, ſicut ex caſibus allegatis concludi potest, opinari. Quem enim in humoribus interne ſumtuſ Borax edat effectum, antisepticum eſſe an indicent a Medicis capta experimenta, me quidem ignorare lubens fateor; nil vero niſi experimentis evicta Medicum proponere decet. Quoad peculiarem illius in Ulceribus uſum, id obſervandum eſſe opinor, in ejusmodi Ulceribus Boracem præprimis applicandum eſſe, ubi fordes putridæ vel maculæ crustæve gangrenosæ, præcipue cum ſiccitate quadam, adsint. Si Boraci enim præ Chinchina aliisve antiputredinosis prærogativa quædam adſcribi poſſit, id certe erit, quod jam ſolutus

tus in minimas rimas & foramina sese quasi insinuet, ibique vi sua leniter pungente & mordente solida irritet, & ad partium a putredine destruetarum separationem stimulet. Hinc quoque facile apparet, in ejusmodi imprimis casibus, ubi laxitas quedam adsit partium externalium, Boracem optimi effectus spem polliceri. Inde etiam derivari debet, cur Chinchinæ ipsi in Ulceribus ejusmodi putridis Borax interdum præstet; quoniā illa nempe vi ista stimulante non æque gaudeat, atque in forma præprimis pulveris, effectum in fiscioribus Ulceribus nec tam validum nec adeo celearem exserere possit. Forte ex hisce quoque spem qualemcunque deducere liceat, Boracis solutionem in sphacelo, ad partes ut dicunt sphacelosas separandas haud languidam laturam opem? Siquidem similia fere in secundo contigisse casu, jure judicetur.

populated island and subjected to severe punishment of
any who failed to conform to the strict rules of conduct.
The first of these was the rule that no one should be allowed
to go ashore without permission, and that all visitors should
be kept at a distance. This was done to prevent the natives
from being exposed to the diseases which were prevalent
in the islands, and to protect them from the attacks of
the natives. The second rule was that no one should be
allowed to go ashore without permission, and that all visitors
should be kept at a distance. This was done to prevent the natives
from being exposed to the diseases which were prevalent
in the islands, and to protect them from the attacks of
the natives.